EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.8.2020
COM(2020) 370 final

2020/0173 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht EMP lepingu protokolli nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmise suhtes

(Eelarverida 02 04 77 03 – Kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistav meede)

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Nõukogu otsuse ettepanekule lisatud Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) ühiskomitee otsuse eelnõuga muudetakse EMP lepingu protokolli nr 31 koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust. Otsust on vaja, et EMP EFTA riigid saaksid ka 2020. eelarveaastal osaleda liidu kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistavas meetmes (edaspidi „ettevalmistav meede“).

Kuna Liechtenstein ja Island ei ole väljendanud huvi selles ettevalmistavas meetmes osalemise vastu, puudutab EMP ühiskomitee otsuse eelnõu üksnes Norrat.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

EMP lepingu artiklis 78 on sätestatud, et lepinguosalised peavad tihendama ja laiendama koostööd teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse valdkonnas toimuva ELi tegevuse raames. Komisjon rahastab praegu programmi „Horisont 2020“ kaudu nii üksnes tsiviil- kui ka kahesuguse kasutusega tehnoloogia teadus- ja arendustegevust ning loeb ettevalmistavat meedet oluliseks vahendiks ELi eelarvest rahastatavate kaitsealaste teadusuuringute lisaväärtuse testimiseks.

Norra osales ettevalmistavas meetmes juba 2019. aastal. Lisaks sõlmis Norra juba 2014. aastal koostöölepingu Euroopa Kaitseagentuuriga ning samal aastal inkorporeeriti asjaomane kaitse- ja julgeolekuvaldkonna hangete direktiiv (2009/81/EÜ) EMP lepingusse.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Ühised kaitsealased teadusuuringud uuenduslike tehnoloogiate, toodete ja teenuste valdkonnas on määrav tegur kaitsesektori pikaajalise konkurentsivõime ja Euroopa strateegilise sõltumatuse kaitsmisel. Koostöö Norraga toetab ELi jõupingutusi selles valdkonnas.

Komisjon märgib, et ettevalmistav meede on osa siseturu, tööstuse ja teadustegevusega seotud tegevuspõhimõtetest. Seepärast on koostöö edasine süvendamine kõnealuses valdkonnas kooskõlas EMP lepingu eesmärkidega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Õiguslik alus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)[1] artikli 58 lõike 2 punkt b, artikli 110 lõige 1 ja artikkel 181 koostoimes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94[2] (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta) artikli 1 lõikega 3, millega on ette nähtud, et nõukogu kehtestab komisjoni ettepanekul seisukoha, mis tuleb ELi nimel EMP ühiskomitee otsuste suhtes võtta.

[1] ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

[2] EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6–8.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek on subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas alljärgnevatel põhjustel.

Käesoleva ettepaneku eesmärki, nimelt koostöö jätkamist EMP EFTA riikidega kaitsealaste teadusuuringute valdkonnas nende osalemise kaudu ELi eelarvest rahastatavas ettevalmistavas meetmes, ei ole võimalik piisavalt saavutada liikmesriikide poolt, ja seda on seepärast kergem saavutada liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe ettepanek kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada ettepaneku eesmärk – tugevdada ja laiendada koostööd teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse valdkonnas toimuvate ELi meetmete raames.

- **Vahendi valik**

Kooskõlas EMP lepingu artikliga 98 on valitud vahend EMP ühiskomitee otsus. EMP ühiskomitee tagab EMP lepingu tulemusliku rakendamise ja toimimise. Selleks võtab ta EMP lepingus sätestatud juhtudel vastu otsuseid.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Norra rahaline osalus kantakse eelarvereale 02 04 77 03 (Kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistav meede). Täpne summa määratakse pärast käesoleva nõukogu otsuse eelnõu vastuvõtmist.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kooskõlas ELi eelarvepoliitikaga on ELi meetmetes võimalik osaleda ainult juhul, kui on tasutud vastav rahaline osalus. Makse võib teha aga alles pärast käesoleva nõukogu otsuse eelnõu vastuvõtmist ja seda, kui komisjon on esitanud EMP EFTA riikidele ELi rahastamisnõude.

Seetõttu kohaldatakse ühiskomitee otsuse eelnõu 2020. aasta jaanuari ja makse saamise vahelise ajavahemiku katmiseks tagasiulatuvalt alates 2020. aasta jaanuarist.

Tagasiulatuvus ei mõjuta asjaomaste isikute õigusi ja kohustusi ning selle kohaldamisel peetakse kinni õiguspärase ootuse põhimõttest.

2020/0173 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht EMP lepingu protokolli nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmise suhtes

(Eelarverida 02 04 77 03 – Kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistav meede)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut ja eriti selle artikli 218 lõiget 9,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta,[3] eriti selle artikli 1 lõiget 3,

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012),[4] eriti selle artikli 58 lõike 2 punkti b, artikli 110 lõiget 1 ja artiklit 181,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Majanduspiirkonna leping[5] (edaspidi „EMP leping“) jõustus 1. jaanuaril 1994.

(2) Kooskõlas EMP lepingu artikliga 98 võib EMP ühiskomitee oma otsusega muu hulgas muuta EMP lepingu protokolli nr 31.

(3) EMP lepingu protokoll nr 31 sisaldab sätteid koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust.

(4) EFTA riigid jätkavad osalemist Euroopa Liidu 2020. aasta üldeelarvesse lisatud eelarverea 02 04 77 03 (Kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistav meede) alla kuuluvates liidu meetmetes.

(5) Seetõttu tuleks muuta EMP lepingu protokolli nr 31, et kõnealune laiendatud koostöö saaks jätkuda ka 1. jaanuaril 2020 ja pärast seda.

(6) Liidu seisukoht EMP ühiskomitees peaks põhinema lisatud otsuse eelnõul,

[3] EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6–8.
[4] ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.
[5] EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu protokolli nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmise suhtes, põhineb käesolevale otsusele lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja